

HMS-DATABLAD PFINDER APENOL® 1077, Aerosol

1. Identifikasjon av stoffet / produktet og av selskapet / foretaket

Utgitt dato	09.05.2008
Kjemikaliets navn	PFINDER APENOL® 1077, Aerosol
Firmanavn	Holger Teknologi as
Postadresse	Liakollvn 1
Postnr.	1259
Poststed	OSLO
Land	NORGE
Telefon	23 16 94 60
Telefaks	22 61 10 30
E-post	oe.thorsen@holger.no
Utarbeidet av	Alfheim Kjemikalie Consult
Nødtelefon	Giftinformasjonen:22 59 13 00

2. Stoffblandingers sammensetning og stoffenes klassifisering

CAS-nr.	EC-nr.	Komponentnavn	Innhold	Merking/klassifisering	Anm.
112-34-5	203-961-6	2-(2-Butoksyetoksy)etanol	25 - 50 %	Xi; R36	
		Cumarin derivat	< 0,3 %	N; R51/53	
68920-66-1		Fettalkohol polyglykoletre 2-5 EO	15 - 30 %	Xi; R38	
74-98-6	200-827-9	Propan	10 - 25 %	F+; R12	
106-97-8	203-448-7	Butan	10 - 25 %	F+; R12	
Kolonneforklaring		CAS-nr. = Chemical Abstracts Service; EU (Einecs- eller Elincnummer) = European inventory of Existing Commercial Chemical Substances; Ingrediensnavn = Navn iflg. stoffliste (stoffer som ikke står i stofflisten må oversettes hvis mulig). Innhold oppgitt i; %, %vkt/vkt, %vol/vkt, %vol/vol, mg/m ³ , ppb, ppm, vekt%, vol%			
FH/FB/FM		T+ = Meget giftig, T = Giftig, C = Etsende, Xn = Helseskadelig, Xi = Irriterende, E = Eksplosiv, O = Oksiderende, F+ = Ekstremt brannfarlig, F = Meget brannfarlig, N = Miljøskadelig.			
Komponentkommentarer		Fullstendig tekst for R-setninger kan sees under pkt. 16.			

3. Viktigste faremomenter

Farebeskrivelse	<p>HELSE: Irriterer øynene og huden. Langvarig hudkontakt kan føre til uttørring av huden. Unngå innånding av damp eller aerosol.</p> <p>SIKKERHET: Ekstremt brannfarlig. Aerosolbeholder: Beskyttes mot sollys og temperaturer > 50 °C. Må ikke punkteres eller brennes, heller ikke etter de er tomme. Det må ikke sprayeres på åpen flamme, varme eller glødende overflater. Kan danne eksplosive blandinger med luft. Holdes vekk fra antenneskilder - Røyking forbudt!</p> <p>MILJØ: Ikke klassifisert som miljøskadelig.</p>
-----------------	---

4. Førstehjelpstiltak

Generelt	Flytt den skadede fra forurensningskilden. Sørg for ro, varme og frisk luft.
----------	--

	Fjern tilsølte klær. Kontakt lege ved vedvarende ubehag.
Innånding	Ved innånding flytt den skadede til frisk luft. Sørg for ro og varme. Hvis personen har sluttet å puste gi kunstig åndedrett. Gi oksygen ved pustevansker. Ta kontakt med lege ved vedvarende ubehag.
Hudkontakt	Vask med såpe og vann. Fjern tilsølte klær og sko. Vask klærne før ny bruk. Ta kontakt med lege ved vedvarende irritasjon eller ubehag. Bruk hudkrem.
Øyekontakt	Skyll under rennende vann i minst 15 minutter, hold øyelokkene åpne. Ta kontakt med lege øyeblikkelig.
Svelging	Svelging lite sannsynlig: Aerosolboks. Ved svelging kontakt lege øyeblikkelig.

5. Tiltak ved brannslukking

Passende brannslukningsmiddel	Vanntåke, skum, pulver, CO2.
Uegnet brannslukningsmiddel	Ikke bruk skarp vannstråle ved brannslukking.
Brann- og eksplosjonsfarer	Ekstremt brannfarlig væske og damp. Kan danne eksplosive blandinger med luft. Holdes vekk fra antennelseskilder - Røyking forbudt! Fare for trykkøkning i beholdere og eksplosjon ved brann.
Brannslukningsmetoder	Flytt beholdere fra brannstedet hvis det er mulig uten risiko. Flammeutsatte beholdere kjøles med vann inntil alle brannsteder er slukket.
Personlig verneutstyr	Ved brann kan det utvikles giftige gasser/damp/røyk (karbonmonoksid). Brannpersonell som utsettes for forbrenningsgasser/spaltningsprodukter, skal ha frisklufttilført åndedrettsvern og egnet verneutrustning.

6. Tiltak ved utilsiktet utslipp

Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Sørg for god ventilasjon. Unngå kontakt med hud og øyne. Fjern alle tennkilder. Hold uvedkommende vekk. Bruk egnede verneklær. Vær oppmerksom på sklifaren. Ta hensyn til eksplosjonsfaren som kan oppstå hvis produktet kommer ned i avløpssystem etc.
Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	Unngå utslipp til avløp, jordsmonn og vannveier.
Metoder til opprydding og rengjøring	Spill tas opp med absorberende materiale. Overføres på en sikker måte til en egnet lukket beholder for avfallshåndtering. Ta hensyn til risikoen for antennelse. Større spill demmes opp for å unngå at stoffet spres eller kommer ut i avløp. Tas opp i egnet beholder som nevnt over.

7. Håndtering og lagring

Håndtering	Ekstremt brannfarlig. Sørg for god ventilasjon. Unngå innånding og kontakt med hud og øyne. Aerosolbeholdere: Beskyttes mot sollys og temperaturer > 50 °C. Må ikke punkteres eller brennes, heller ikke etter de er tomme. Det må ikke sprayes på åpen flamme, varme eller glødende overflater. Kan danne eksplosive blandinger med luft. Holdes vekk fra antennelseskilder - Røyking forbudt! Ta hensyn til statisk elektrisitet.
Oppbevaring	Oppbevares i eget godkjent lokale iht. forskrift om brannfarlig vare. Oppbevares i kjølig, godt ventilert rom. Holdes tett lukket. Unngå kontakt med enhver form for antennelseskilder. Må ikke lagres sammen med syrer, baser eller oksidasjonsmidler. Oppbevares adskilt fra drikkevarer, næringsmidler og dyrefôr.

8. Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr

Administrative normer

CAS-nr.	EC-nr.	Komponentnavn	8 t. normverdi	ppm/mg/m3	Kort normverdi	ppm/mg/m3	Norm år
112-34-5	203-961-6	2-(2-Butoksyetoksy)etanol	68	mg/m3			2007
74-98-6	200-827-9	Propan	900	mg/m3			2007
106-97-8	203-448-7	Butan	600	mg/m3			2007

Eksponeringskontroll

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen	Sørg for god ventilasjon. Unngå kontakt med hud og øyne. Forurensningen i arbeidsatmosfæren må holdes godt under administrativ norm. Øyespylemuligheter må være tilgjengelig nær arbeidsplassen. Vask hender før spising, røyking, bruk av toalett, og etter endt arbeid.
--	---

Åndedrettsvern	Bruk egnet åndedrettsvern ved utilstrekkelig ventilasjon. Gassmaske med kombinasjonsfilter A/P2, eller frisklufttilført åndedrettsvern.
Håndvern	Bruk egnede vernehansker ved fare for hudkontakt og hvis man har ømfintlig hud. F.eks. vernehansker (iht. standard NS-EN 374) av PVC. Ta kontakt og rådfør med forhandler av verneutstyr.
Øyevern	Bruk egnede vernebriller ved fare for sprut i øynene.
Annet hudvern enn håndvern	Bruk klær egnet for arbeidssituasjonen.
Annen informasjon	Det må ikke spises, drikkes eller røykes under bruk. Fjern kraftig tilsølte klær straks. Bruk egnet hudkrem.

9. Fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Væske/aerosol
Lukt	Svak lukt
Farge	Gul-grønn
Løselighet i vann	Emulgerbar.
Relativ tetthet	Verdi: 970 kg/m ³
Smeltepunkt/smeltepunktintervall	Kommentarer: Ikke kjent.
Kokepunkt/ kokepunktintervall	Kommentarer: Ikke kjent.
Flammepunkt	Verdi: > 105 °C Kommentarer: (aktiv ingrediens)
Eksplisjonsgrense	Verdi: 0,9-10,9 Vol%
Damptrykk	Verdi: 8300 hPa

Andre fysiske og kjemiske egenskaper

Fysiske og kjemiske egenskaper	Internt trykk i aerosolbeholder (20°C): 4,5 bar Internt trykk i aerosolbeholder (50°C): 8,5 bar Innhold av drivgass (propan/butan): 40 %
--------------------------------	--

10. Stabilitet og reaktivitet

Forhold som skal unngås	Holdes vekk fra antennelseskilder - Røyking forbudt. Risiko for brist ved overoppheting.
Materialer som skal unngås	Sterke oksidasjonsmidler, syrer, baser.
Farlige spaltningsprodukter	Karbonmonoksid, karbondioksid, giftige forbrenningsprodukter.
Stabilitet	Stabil ved normal lagring og håndtering.

11 Opplysninger om helsefare

Øvrige helsefareopplysninger

Innånding	Unngå innånding av damp eller aerosol. Langvarig eller gjentatt innånding av damp kan være skadelig.
Hudkontakt	Irriterer huden. Gjentatt eksponering kan gi tørr hud.
Øyekontakt	Kan virke irriterende på øynene.
Svelging	Liten fare for svelging - aerosolboks. Man kan forvente ubehag hvis man likevel skulle svelge produktet.

12. Miljøopplysninger

Øvrige miljøopplysninger

Økotoksisitet	Ingen data tilgjengelig. Inneholder mindre mengder av en komponent som er giftig for vannlevende organismer.
Mobilitet	Uløselig i vann. Emulgerbar.
Biologisk nedbrytbarhet	Verdi: 85 Testperiode: 11 d Testmetode: Zahn-Wellens test Kommentarer: Lett nedbrytbar.
Miljøopplysninger, konklusjon	Produktet er ikke forventet å utgjøre noen stor miljøfare. Unngå likevel utslipp til avløp, jordsmonn og vannveier.

13 Fjerning av kjemikalieavfall

NORSAS	7055
Produktet er klassifisert som farlig avfall	Ja
Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet	Unngå eller minimaliser dannelse av avfall. Avfall skal disponeres på en forsvarlig måte og leveres til godkjent behandlings- eller mottaksstasjon. Unngå kontakt og utslipp til avløp, jordsmonn eller vannveier. For nærmere informasjon om forsvarlig håndtering, kontakt NORSAS tlf. 40 61 82 00.

14. Opplysninger om transport

Varenavn (nasjonalt)	Aerosolbeholdere, brannfarlig (drivgass: propan/butan)
UN-nr.	1950
Farlig gods ADR/RID	Ja, Klasse:2
Farlig gods IMDG	Ja, Klasse:2.1 EmS:F-D, S-U
Farlig gods ICAO/IATA	Ja, Klasse:2.1
Fareseddel	2.1
Andre relevante opplysninger	Beskyttes mot sollys og temperaturer > 50 °C.

15. Opplysninger om lover og forskrifter

Faresymbol

R-setninger	R12 Ekstremt brannfarlig. R36/38 Irriterer øynene og huden.
S-setninger	S2 Oppbevares utilgjengelig for barn. S16 Holdes vekk fra antennelseskilder - Røyking forbudt. S23 Unngå innånding av sprøytetåke. S24 Unngå hudkontakt. S26 Får man stoffet i øynene; skyll straks grundig med store mengder vann og kontakt lege. S51 Må bare anvendes på godt ventilerte steder. S60 Dette kjemikaliet og dets emballasje skal behandles som spesialavfall.
Andre anmerkninger	Aerosolbeholder: Beskyttes mot sollys og temperaturer > 50 °C. Må ikke punkteres eller brennes, heller ikke etter de er tomme. Det må ikke sprayes på åpen flamme, varme eller glødende overflater.
Referanser (Lover/Forskrifter)	FOR 2002-07-16 nr 1139: Forskrift om klassifisering, merking mv. av farlige kjemikalier. FOR 1997-12-19 nr 1323: Forskrift om utarbeidelse og distribusjon av helse-, miljø- og sikkerhetsdatablad for farlige kjemikalier. FOR 2004-06-01 nr 930: Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften). Administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfære (2007). Transport av farlig gods: ADR, RID, IATA, IMDG.

16 Andre opplysninger av betydning for helse, miljø og sikkerhet

Erstatter HMS-datablad av	04.06.2007
Liste over relevante R-setninger (i seksjon 2)	R12 Ekstremt brannfarlig. R36 Irriterer øynene. R38 Irriterer huden R51/53 Giftig for vannlevende organismer: kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet
Viktigste kilder ved utarbeidelsen av HMS-databladet (ikke norske)	HMS-databladet er utarbeidet på bakgrunn av datablad fra produsent. HMS-databladet er utarbeidet i henhold til gjeldende regelverk. Alfheim Kjemikalie Consult er ikke ansvarlig for feil eller mangler i opplysninger fra produsent eller leverandør av produktet. Leverandør/importør i seksjon 1 i databladet er juridisk ansvarlig for databladets innhold.
Opplysninger som er nye, slettet eller revidert	Endringer er gjort i pkt.: 8, 15.
Leverandørens anmerkninger	Versjon nr.: 2